Dr Boitshoko Ntshabele
30 Oktober 2026
Week 44/26

UIT DIE PEN VAN DIE CEO

"You miss 100% of the shots you don't take."
(Wayne Gretzky)

THE AFRICAN GROWTH AND OPPORTUNITY ACT (AGOA)

Toegang tot die Amerikaanse mark bly van strategiese belang vir die Suid-Afrikaanse sitrusbedryf. Ons het hierdie week 'n inligtingsessie oor AGOA saam met die Minister van Handel, Nywerheid en Mededinging bygewoon. AGOA is veral betekenisvol vir produsente in die Wes- en Noord-Kaap, aangesien hierdie streke vry van sitrusswartvlek (Citrus Black Spot) is en dus toegelaat word om na die VSA uit te voer. Ons uitvoere na die VSA vul hul eie produksie aan, en ons help om verbruikers in die sitruskategorie te behou gedurende die Amerikaanse buiteseisoen. Die potensiële verlies aan voordele ingevolge AGOA is 'n groot bron van kommer, aangesien dit Suid-Afrikaanse sitrusuitvoere sou blootstel aan die toepaslike Amerikaanse invoerbelasting – wat gewoonlik wissel tussen 1.5 en 2.5 Amerikaanse sent per kg, afhangende van die produk en die seisoen. Hierdie uitdaging word verder vererger deur die bykomende tarief van 12.5% ingevolge Artikel 301. Alhoewel uitvoerders uit Chili en Peru met dieselfde Artikel 301-tarief gekonfronteer word, bied hul vryhandelsooreenkomste met die VSA aan hulle belastingvrye toegang kragtens die normale tariefskedule. Suid-Afrika, daarenteen, kan met beide die Artikel 301-tarief én die toepaslike invoerregte (indien AGOA-voordele sou wegval) te kampe kry. Dit plaas ons uitvoerders in 'n mededingende nadeel, veral gesien die hoër logistieke koste en langer verskepingsafstande. Die huidige Amerikaanse vrystelling van Artikel 301-tariewe op ingevoerde lemoene (wêreldwyd) onderstreep die belangrikheid van 'n deurlopende, jaarlikse aanbod en verbruikersvraag. Nietemin sou die Amerikaanse invoerregte steeds op Suid-Afrikaanse lemoene van toepassing wees indien die AGOA-voordele sou verval.

DIE EU OMNIBUS

Dit is 'n voorstel van die Europese Kommissie om voedsel- en voerwetgewing te vereenvoudig terwyl die mededingendheid en veerkragtigheid van die EU-agri-voedselstelsel versterk word. Die grootste kommer is voorgestelde veranderinge wat Suid-Afrikaanse produsente kan beïnvloed om hul uitvoergewasse teen plae en siektes te beskerm. Dit kan toelaat dat maksimum residuvlakke (MRL's) van aktiewe bestanddele tot tegnies nul in die EU verminder word wanneer 'n middel nie daar vir gebruik gemagtig is nie, in teenstelling met wetenskaplik geregverdigde verbruikersgesondheidsrisikobepalings, wat meer relevant is vir die vasstelling van MRL's. EU-regerings ondersteun grootliks die Kommissie se plan om meetbare residue van sekere aktiewe bestanddele in ingevoerde voedsel effektief te verbied, onderhewig aan 'n impakstudie. Die Europese Parlement moet nog sy standpunt bepaal, met die stemming wat nou voorlopig in Desember 2026 geskeduleer is. Natuurlik is nie net Afrika-uitvoere in gevaar nie. Landbou-uitvoere vanuit die Amerikas kan strenger EU-reëls in die gesig staar as die voorgestelde beperkings wet word. 'n Onlangse ekonomiese verslag het 'n ergste scenario voorspel van 'n afname van 41% in totale ingevoerde landbouprodukte na Europa, met 'n skerp afname van 92% in sitrusinvoere, as aanvaar word dat produsente nie kan aanpas by die gebruik van alternatiewe gewasbeskermingsprodukte nie. Die CGA, saam met die Suid-Afrikaanse regering, beywer hulle daarvoor dat verbruikersgesondheidsrisikobepalings die basis bly waarop MRL's vasgestel word. Produksietoestande, plaag- en siektedruk en goeie landboupraktyke verskil tussen streke. EU-magtigingstatus moet dus nie as 'n algemene toets vir die "veiligheid" van ingevoerde landbougoedere beskou word nie.

SABO-OPNAME OOR BIOLOGIESE PRODUKTE IN DIE LANDBOU

SABO doen 'n markopname om 'n beter begrip te kry van produsente se ervarings, behoeftes en uitdagings met betrekking tot biologiese produkte in die landbou. Die terugvoer sal help om leemtes in die mark te identifiseer en die ontwikkeling van geskikte oplossings te ondersteun wat in produsente se behoeftes voorsien en by hul boerderytoestande aansluit. Ons sal u hulp waardeer deur deel te neem aan hierdie opname, wat uit meerkeusevrae bestaan en ongeveer 10 minute neem om te voltooi; dit word via Google Forms aangebied.

Skakel na die opname: https://forms.gle/z8xua3G93KNSYn1w6. Die sperdatum vir die voltooiing van die opname is 30 November 2026.

GEPAK EN VERSKEEP - VOLUMES

Einde van week 43 miljoen 15kg kartonne	*Gepak*	*Gepak*	*Gepak*	*Verskeep*	*Verskeep*	*Oorspronklike skatting*	*Nuutste voorspelling*	*Finaal gepak*	*Visie 260*
BRON: PPECB / AGRIHUB	2024	2025	**2026**	2025	**2026**	2026	**2026**	2025	**2026**
***Pomelo's**	14.4 m	15.3 m	15.3 m	15.2 m	14.9 m	17.8 m	15.3 m	15.3 m	15.5m
Suurlemoene	34.7 m	41.4 m	51 m	40.9 m	48.5 m	45.9 m	51 m	41.6 m	43.4m
Mandaryne	41.7 m	53.5 m	50.7 m	52 m	49.2 m	52.7 m	50.7 m	53.5 m	50m
Nawels	25.1 m	31.5 m	25.2 m	30.9 m	24.5 m	30 m	25.2 m	31.6 m	32.3m
Valencias	48.7 m	61.8 m	58.8 m	59.4 m	55.9 m	63 m	58.8 m	62 m	67.8m
Totaal	**164.6 m**	**203.5 m**	**201 m**	**198.4 m**	**193 m**	**209.4 m**	**201 m**	**204 m**	**209m**

*** Verspreiding van gepakte pomelo's:** Volumes vir Klas 1 en 2 het relatief stabiel gebly op 12,5 miljoen kartonne (2026), vergeleke met 13,4 miljoen (2025) en 13 miljoen (2024), terwyl volumes vir PP (verwerkte/geskilde produk) toegeneem het tot 2,8 miljoen kartonne, vanaf 1,8 miljoen (2025) en 1,4 miljoen (2024).

INTERESSANTE FEITE

Sommige sitrusvariëteite kan gebruik word vir marmelades of "curd", wat daarna ingemaak kan word.

Vir die jongste volumes Suid-Afrikaanse sitrus wat gepak en verskeep is, besoek asseblief die CGA-webwerf:

Stats 01 – Shipping & Cold Stores
Stock Statistics Dashboard | CGA

CGA CITRUS SUMMIT

Registrasie vir die 2027 CGA Citrus Summit is nou oop vir ***almal***! Ons moedig u aan om vroeg te registreer om u plek by die Summit, wat vanaf 9–11 Maart 2027 plaasvind, te verseker!

Daar is steeds borgskapgeleenthede beskikbaar – indien u belangstel, kontak asseblief tanya@cga.co.za.

THE CGA GROUP OF COMPANIES (RIVER BIOSCIENCE, XSIT, CGA CULTIVAR COMPANY, CGA GROWER DEVELOPMENT COMPANY AND CITRUS ACADEMY) AND THE RESEARCH AND TECHNICAL SERVICES PROVIDED BY CITRUS RESEARCH INTERNATIONAL, ALL PROVIDE ESSENTIAL SUPPORT TO THE CITRUS GROWERS OF SOUTHERN AFRICA